Tartu linna külade kärajad Rahinge kuplis

13.08.2024

Arutelu toimus Tartu linna arengukava 2035 ja eelarvestrateegia avaliku väljapaneku raames

Kokkuvõte arutelul käsitletud teemadest

Liiklus, liikuvus ja avalik ruum

- **Vorbuse bussiliinide** ajad tuleks üle vaadata lähtuvalt tegelikest vajadustest-nt kui buss startiks linna suunas kell 8.00, kooli jõuaksid kõik lapsed ka kenasti kooli. Praeguse liinigraafikuga lapsed kooli ei jõua.
- kohapealsete teenuste puudumine tingib autokasutuse (Tüki küla)
- bussid on väga täis (nt Haage suunal)
- liiklus kergliiklusteedel on kohati ohtlik, mõned eriti ohtlikud lõigud- nt tunnelis, kus tõukerattad ja elektrirattad kihutavad jalakäijate vahel. Tasuks kaaluda nn. viisakusväravate kasutamist nagu on raudtee ülesõitudel
- jalgrataste treeninggrupid kergliiklusteedel muudavad liikumise seal laste ja vanurite jaoks väga ohtlikuks
- **Rõhu küla** läbiva maantee kiiruspiirang palun viia 70 km/h- ettepanekut on tehtud korduvalt, kuid piirangut muudetud ei ole. Palume linnavalitsuse abi Transpordiameti poole pöördumisel
- **Tüki alleel** on kiirusepiirang 50 km/h kui autojuhid ei pea sellest kinni- politsei võiks teostada tihedamat järelevalvet kiirjusepiirangust kinnipidamise kohta
- Kiirusepiirangust ei peeta kinni ka **Rahingel**, kihutajad tekitavad lisaks ohtlikutele olukordadele ka müra. Kaaluda võiks ka teiste meetodite rakendamist- nt kiiruskaamerad
- Haage müraseinad on ebaõnnestunult paigaldatud- ei suuda maanteelt tekkivat müra tõkestada
- Palume selgitada, kuidas on kavandatud Põhja ümbersõidul müratõkete lahendused. Kas projektis on neid üldse ette näha ning kui on, siis kuhu?
- ettepanek viia müratase miinimumini suurte maanteede ümbruses- praegused müratõkked ei aita
- Kardla-Tallinna mahasõidul turvalisuse küsimus
- Biogaasijaamast tekkiv lõhnareostus segab jätkuvalt linna elanikke, lasteaed on haisuprobleemiga igapäevaselt hädas
- **Ilmatsalu järve** ümbruse arendused (nii üldplaneering kui detailplaneering) – oodatakse suuremat kogukonna kaasamist, muret tuntakse Ilmatsalu järve seisukorra pärast- mis saab pärast seda kui planeeringuga kavandatud kalatiigid tekivad. Lepiti kokku et sügisel tuleb piirkonnas planeeringulahenduste tutvustamiseks avalik arutelu.
- **Ilmatsalu järv** vajab puhastamist- viimati aastal puhastati aastal 2005
- **Jänese matkarada**- kohalikud Vorbuse piirkonna elanikud on selle arendamisele vastu, sest see toob nende tagaaedadesse palju külalisi, kes ei oska looduse ja seal elavate inimestesse lugupidavalt suhtuda
- **Haage paisjärve** juures vajalik juurde tuua liiva, samuti vajaks ajakohastamist ja parendamist Ilmatsalu järve liivarand. Randades võiks olla ka avalikud toaletid

- Kohalikega Haagelt, Rõhult, Vorbuselt,Tükilt, Rahingelt jt suurematest küladest võiks erinevaid arendusplaane enne ellu viimist ka läbi arutada. Ettepanek kaaluda kaasava eelarve eraldi toetusvooru just maapiirkonna jaoks.
- Rohkem pinke kergteede juurde
- Ettepanek, et rohelisus jääks maapiirkonda ka tulevikus alles (arendussurvest olemata)
- Muret tekitab arendus Haage paisjärve lähedal, mis on kinni pannud Haage järve väljavoolu (enne Pihvat)- vaadata üle, kas vajalikud keskkonna- jms load on selleks olemas.
- Valgustus- Märja-Haage tee valgustus; Tüki allee valgustus ja Haagevälja tee valgustus vajalik
- Hästi toimib lumelükkamine talvisel perioodil- aitäh!

Haridus

- Kogukond on väga rahul **Ilmatsalu lasteaiaga**- väga ägedad õpetajad ja keskkond
- Kooli rekreatsioonialad vajaksid uuendamist (amortiseerunud, eriti korvpalliväljak). Rohkem tuleks toetada ka kooli personali keeruliste lastega hakkamasaamisel
- Tugispetsialistide koolitusvõimalused vajavad parandamist- kas neid on koolis ikka piisavalt?
- Pakkuda ka lastevanematele erinevaid asjakohaseid koolitusvõimalusi
- **Ilmatsalu koolil** on juba täna ruumipuudus- tuleks juba täna planeerida seda, mis saab siis kui Ilmatsalus kavandatav arendus ellu viiakse
- **Muusikakool-** meeskond vajaks värskendust, paljud lapsed lahkuvad ja ei lõpeta õpinguid. Vajalik vaadata üle väljalangemise statistika ja põhjused
- **Lasteaia huviringid toimivad hästi**,suuremad lapsed käivad huviringides ka Tartus- vajalik kiire ja mugav bussiühendust linnaga igast piirkonnast.

Kogukonnad

- Kogukondadega tegelemiseks võiks linnas olla üks konkreetne inimene, kes korraldab kaasamistegevusi ja aitab asjaajamisega (kelle poole pöörduda)
- Erinevates külades võiks toimuda rohkem sündmuseid nagu käesolev arutelu arengukava teemadel. Aktiivsemalt peaks linnaga koostöös toimuma kogukondade aktiviseerimine
- **Tähtvere Elu** ilmumine peaks jätkuma, sisus võiks olla kajastatud ka see, kui piirkonnale on lubatud investeeringuid, siis nende elluviimisest ka kirjutatakse. Puudust tuntakse varasemalt lehes olnud persoonilugudest ja kohalikest krimiuudistest (vanasti oli selline rubriik). Vähem peaks lehes olema juba dubleeritud infot. Linnavalitsuse ja linnavolikogu otsused, mis puudutavad piirkonda võiks lehes eraldi välja tuua. Ootus on rohkem infot saada ka Tartu Agroga toimuvatest arengutest.
- Ettepanek, et kättesaadav võiks olla kogu Tartu linna kaart füüsilisel kujul (nii et piirkonna külad ka kaardil)
- Piirkonna jaoks olulised otsused tuleks kogukonnaga läbi rääkida- nt Ilmatsalu vangide näide
- Ühtsustunde tekitamise vajalikkus- piirkondade inimesed ei tunne end tartlastena. Jätkuvalt tuleks lahendada ka nime teema- endine Tähtvere vald või mingi teine nimetus, mida saaks üldnimetajana külade kohta kasutada.
- Tuua esile rohkem seda, mida piirkonnal on Tartule pakkuda- nt külad linnas. Selleks vajalik, et linnavalitsuse liikmed ja ametnikud tunneksid piirkonna vastu rohkem huvi ja tunneiksid kogu piirkonda tervikuna paremini.

- Rahinge wakepargi tulevik- praegu otsitakse uusi teenusepakkujaid, samas kogu taristu on hetkel räämas- kasutamata võimalused

Kultuur

- Piirkonda oma loodus või külastuskeskuse loomine- nagu AHHAA on Tartus
- Rohkem üritusi Tähtvere piirkonnas- mitmed avastamata paigad, mis sobivad hästi ürituste korraldamiseks (Nt Rahinge kuppel). Kahetsusväärne, et Tartu2024 programmi ei pääsenud ühtegi sündmust piirkonnast.
- Võiks ära kasutada kohalike potensiaali, inspireeriv näide on Sibulatee
- Ettepanek korraldada rattamatk ühest külast teise, et tutvuda erinevate kogukondade, ettevõtjate ja inimestega, lisaks näiteks kodukohvikute- köökide avamise võimalused

Kokkuvõtte koostas: Kertu Vuks, ruumiloome osakonna juhataja (kertu.vuks@tartu.ee)